

# ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint ötször: vasárnap, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kossuth-utca 155. szám Gergurov-féle házhán. hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények intézendők és minden díjak fizetendők.</p>	<p>Felélős szerkesztő: <b>Dr. MOLNÁR GYULA.</b> Kiadják: Gruda Pál és Társa.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt. Néptanítóknak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 5 kr. a vasárnapi szám 10 kr.</p>
---	--	---

## A szatmári beszámoló.

Azok közül a beszámolók közül, melyet a képviselő urak a kettős ünnep alkalmából választóiknak elmondottak, elvitázhatatlan legtöbb jelentőséggel bír a szatmári beszéd.

Ugron kétségtelenül a parlament kiválóságai közé tartozik. Ugy kiváló tehetsége, mint az a posztó, melyet a parlament egyik számára nézve is tekintélyes pártjában elfoglal, indokoltá teszik, hogy Ugron beszédével mindenkoron mint politikai súlyu nyilatkozatokkal foglalkozzék a napi sajtó.

De mikor aztán e kötelességből kifolyóan Ugron beszámolójával foglalkozunk, ne higgye senki, hogy ez nekünk valami kedves dolog.

Látjuk kiváló tehetségeit, de látunk kell szörnyű tévedéseit is.

Bele lovagolta magát csupa recht habereiből egy olyan posztóba, mely sem hozzá, sem multjához nem való.

Ő, a ki ifju korában Garibaldi volonteurja volt, s így abban a seregben harczolt, a mely Rómát is felszabadította a papi uralom járma alul, most férhassága delén azon veszi észre

magát, hogy abban a fekete seregben küzd, a melyet Rómából kommandíroznak.

Semmi esetre sem értünk egyet tehát Ugron Gábor beszámolójának azzal a részével, melylyel az egyházpolitikai reformokkal szemben való állásfoglalását igazolni iparkodott.

Hanem azt az egyet okosan mondta, hogy az egyházi reformjavaslatok sorsa immár eldöntöttnek mondható, térjünk hát feleltük napirendre. Ezért a kijelentéseért szívesen megtesszük, hogy mi is napirendre térünk Ugron felett.

*Fyagra V.*

## Még egyszer a „Honvéd segélyző egyletről“.

A Z. és V. f. évi augusztus 1-én megjelent 71-ik számában főszerkesztésomra az orsz. honvéd egylet t. kezelő hivatalától egy levelet vettem, melyben hivatkozva a kezelő hivatalnak a „Nemzet“-ben megjelent nyilatkozataira elmondják, hogy tudtukkal Kulán nincs olyan nyugdíjas honvéd hadnagy, ki 250 frt évi nyugdíjat huz, s ki egyuttal nyugalmazott adótárnok és házak tulajdonosa lenne, már csak azért sem, mert egy hadnagy nyugdíja nem 250 frt, hanem 252 frt s ilyen összeget ott senki sem huz a segélyző egylettől. De ha van mégis a ki

viszaél a honvéd-segélyző egyesület jótékonyágával, felhívunk, hogy azt nevezzem meg, de ne támadjak, s ne különösen hírlapilag.

Midőn ezekben a kezelő hivatal levelét ismertetem kívánsága szerint a nyilvánosság előtt, felelek meg arra ugyanazon levéllel, melyet a tek. Kezelőhivatalnak külön is megküldtem.

Az „Orsz. Honvédsegélyző Egylet“  
Tek. Kezelőhivatalának.

Budapesten.

Tekintetes Kezelőhivatal!

Nagyságos Elnök Ur!

Távollétem miatt csak ma jutottam f. hó 6-án kelt b. soraim birtokába és első kölélességemnek tartom, azokra kimerítően válaszolni.

Mindenekelőtt kijelentem, hogy tévedni méltóztatik, midőn azt hiszik, hogy engem hírlapi felszólalásomban a „sértési szándék“, vagy a „lelkes honvédbaráti látszat“ vagy a feltűnési viselkedés vezéreltek volna, mert én a tek. Kezelőhivatal jóakarátát felszólalásomban, de bensőmben sem vontam soha kétségbe, csak azt akartam elérni, hogy a tek. Kezelőhivatal figyelmét a kérvényeknek méltányosabb elbírására hívjam föl. Főszerkesztésom ezen czélját ki is fejtettem a tek. Kezelőhivatalnak a „Bp. Hírlapban kivonatilag közölt czáfolatára azonnal felküldött válaszomban, de amit a Bp. Hírl. a legnagyobb sajnálatomra nem tartott szükségesnek közölni. Méltóztatassék e lap szerkesztőségében kérdezősködni és meg fognak győződni, hogy a választ czáfolatukra azonnal megadtam; elég sajnós, hogy a Bp. Hírl. miután a támadást közölte, s az erre adott czáfolá mellett még a támadót nyilatkozatra is föl

## TÁRGYA.

### Családi összejevetel.

— A „Zombor és Vidéke“ eredeti tárczája. —

Béla bácsinak három fia volt és egy leánya, házas állapotban valamennyi, de messze lakók az apai háztól. Legifjabb fia csak tavál nősült, de szép ifju neje váratlanul elhalt, a mely körülmény nagyon leverte Béla bácsit, valamint szomszédját, az öreg postamestert, kinek leánya volt az elhunyt ifju nő. Most is könnyek között rendezkedik Béla bácsi nejevel egyetemben, mert hazavárja gyermekeit, akik ilyen tájban egy napra, de minden évben hazajönnek családostól együtt. A fiatalok a szomszéd faluban adnak találkát egymásnak, ahonnan a diszes kocsisor, mint egy diadalmenet vonul fel. Az idei összejevetel nem esik meg könnyek nélkül.

A vártára kiállított mindenesfju berohan és tudtul adja, hogy „jönnek.“ Aminthogy csakugyan jönnek is. Csengős, sallangos lovakon gyors menetben közelednek, haladásukban is meglátszik a jó mód. Béla bácsi az utcán fogadja őket, és midőn leszálnak, vége hossza nincs a csókolózásnak. Amint a gyászruhás fju jelentkezik, Béla bácsi alig-álgi állja ki könnyek nélkül, de azért egész komolysággal mennek a nagy ebédlőbe, hol

letéve felső ruhájukat, villás reggelihez ülnek, miközben folyik a kérdezősködés erről, arról, amarról, minderről, csak a szegény holt nőt nem meri említeni senki.

Reggeli után említik csak Béla bácsi könnyek közt: „Szegény Evelin,“ mire megindul a sirás mindenfelől. A legöregebb fju könnyekbe fojtott szavakkal kérdi:

— Mit játszu—hunk? Taha—rokkot-e, vagy kaha—lábert?

A többség sirás között kláberre szavaz, a nők pedig hangos zokogás közt fognak hozzá a frische vierehez.

— Ha Evelin élne, ő is köztünk lenne!

— Oh, mily váratlan csapás.

— Ki hitte volna, ki hitte volna!

— Én felveszem pirosra.

Ezt Béla bácsi mondta, ki könnyei közt is észrevette a terez ást pirosból, mely egyike a legjobb felvételeknek.

— Ily gyorsan lettem én özvegy! Contra a játéknak. — Szól busan a legifjabb fju.

Béla bácsi arca megmerevedik, szemét a kártyára szegezi, kicsit gondolkozik, és végre kivágja: „Recontra.“

Az egész társaság mozogni kezd. A legifjabb pedig megőrli szeméit és nyugalommal feleli: „Subcontra.“

— Ohó, ohó! Mi lesz ebből? — Minden arczra kiül a várakozás.

— Mehet, — mondja Béla bácsi kipi-

rult arczal. A fia quartot mond és kivág egy pirosat, ő ráad, de a többiek nem adnak pirosat.

Béla bácsi össze csapja a kártyát. „Te csikó, hisz neked quinted van.“

— De csak quartot mondok.

— Kunsztnál nem szabad contrázni.

— De szabad, ha elhallgatom.

— Nem szabad elhallgatni.

— Szabad, nem szabad, szabad, nem szabad, — hangzik jobbról-balról, és retentő láрма keletkezik, egyik sem akar engedni.

Talán még hajba kapnának, ha be nem lép a postamester, boldogult Evelin édes atyja.

A bus özvegy felugrik és sirva borul a könnyező öreg mellére, miközben a kártyákat marokra szorítja. A többi is felveszi újból a siralmat, és hangzik a „szegény Evelin,“ bus sóhajtások közt.

Sem a postamester, sem veje nem tudtak szólni a megnatottságtól és hallik az asszonyok fohászokdó zokogása.

Béla bácsi pedig el akarja a kártyát dobni, amit azonban rögtön észrevesz özvegy fia.

— Előbb fizesse meg a subcontrát édes apám.

— Kunsztra nem szabad contrázni. — A postamester füleit hegyzi: ő a könnyék legnagyobb kártyakapacitása, itéleteit meg-

híjva és midőn ezt a támadó megteszi, — bölcsen hallgat vele . . .

Nos tehát megadom itt a feleletet czáfolatukra, de mindenekelőtt köszönetemet akarom kifejezni ezen előzéki figyelemért, melyben fölszólalásomat részesíteni kegyeskedtek.

A Joeckl Lajos-féle ügyre én sem reflektálok, mert adott feleletükből meggyőződtem, hogy ott az alapszabályok értelmében igazságosan jártak el; de hogy az alapszabályoknak ezen intézkedéséhez, mely szerint 65 éven alól nyugdíjban vagy segélyezésben senki sem részesülhet, igen sok szó férhet, ezt talán a tek. Kezelőhivatal is meg fogja engedni. No de itt sem az igazságtalanság, sem a méltánytalanság vádja a tek. Kezelőhivatal nem terhelheti.

Egészen másként áll a dolog Bertalan Györggyel. Bocsásson meg a tek. Kezelőhivatal, itt a czáfolatukat el nem fogadhatom. Igaz, hogy ez a szegény ember akkor, mikor a kérvényét fölterjesztette, még hivataloslag volt; de már a kérvény elküldése után pár hétre mint teljesen munkaképtelen az adóhivataltól elbocsájtott. A kérvény felment decz. elején és jan. 1-én már Bertalan György nem volt hivataloslag. Méltóztassék meggyőződni róla, hogy a zombori kir. Pénzügyigazgatóság 6310/L. 94. sz. a. kelt intézkedésével Bertalan Györgyöt a szolgálatból elbocsájtotta és január 1-től kezdve Bertalan Józsefet, az előbbinek unokaöccsét nevezte ki hivataloslag.

Már most önkénytelenül is azon kérdés merül fel itt, hogy helyesen jart-e el a tek. Kezelőhivatal akkor, midőn azt nézte, hogy mi volt Bertalan György a kérvény felterjesztésekor és nem azt, hogy mi volt a kérvény elintézősége, a mi tudvaleg 6 hónapval később történt, mint Bertalan György a szolgálatból elbocsájtott. Bocsánat, de én azt hiszem, hogy talán mégis czélszerűbb lett volna a kérvény elintézésének idejét venni a keresetképeség megállapítására, mint a kérvény felterjesztésének idejét. Különbön bárholon nyerték is azt az információt, hogy Bertalan György még keresetképes, mert hiszen van szolgálai állása, az nagyon szivtelen információ volt, mert bizony az a szegény aggyastan már a kérvény felküldésekor is munkaképtelen volt, amit legjobban bizonyít azon tény, hogy alig pár hétre rá a szolgálatból elbocsájtották, mert még arra sem használhatták, hogy az adóhivataltól alig 100 lépésnyire levő postára elküldhették volna.

Nem az én információm volt tehát rossz tek. Kezelőhivatal, hanem a tek. Kezelőhivatal és azért én kérem a tek. Kezelőhivatal, tegye jóvá a rossz információt alapult elu-

felebbezni nem lehet, ilyen ember érzéketlen nem marad egy subcontra hallatára.

— Mi az, hogy volt? Subcontra, kunszt? — És elbeszél nekí a dolgot.

— Mért nem egyeztetek meg előre?

— Az egész világ tudja.

— Senki előtt sem ismeretlen.

— Elterjedt dolog.

— A világ teremtése óta így van.

Egymás szavába kapnak, és nem tudnak megegyezni ismét. Nagy lármájukba egyszerre csak sikoltások hallatszanak: az asszonyok is összekaptak. Egy fitos orru menyecske csaláson értek rajta, a többi még nem vettek észre, gyakorlottabbak voltak, de ezen „többi” egyelőre nagy scdandumot csinált és ki akarták küszöbölni az ügyetlen partnert.

Talán az első játszmánál abban marad a játék, ha a postamester nem figyelmezteti a családi összejövetelben és ezenkívül szomorúságban leledző társaságot, hogy ha most összeveznek, mit csinálnak estig. Ez hatott. Megegyeznek, és felteszi magában mindegyik, hogy ezután engedni fog, mert különben mit csinálnak estig, amikor hazamegy mindenki saját fészkebe.

Fekete J.

tasító végzését Bertalan Györggyel szemben azáltal, hogy őt a megérdemelt segélyben újabb kérvényezés nélkül részesíteli. Mert ez a nyomorult öreg, — mint előttem kijelenté — soha sem fog többé a tek. Kezelőhivatalnál kérvényével alkalmatlankodni. . .

Ami végre azon kérdést illeti, hogy ki az a „nyugdíjazott adótárnok”, a ki az egylettől 250 ft évi segélypénzt huz, holott — saját szavaik szerint — „honvédségélyző egylet 5880 rendes nyugdíjasa közül a kulai adóhivatalnál egy tiszt sem élvez nyugdíjat; különben is 250 ft nyugdíjat senki sem élvezhet, miután a hadnagyi nyugdíj 252 ft, de ilyen összeget élvező és hadnagyi rangot viselő egyén a kulai adóhivatalnál nincs is”, — erre vonatkozólag a következőket bátor-kodom válaszolni:

Nagyon természetes, hogy egy nyugdíjazott adótárnok az adóhivatalnál már szolgálatban nem lehet, különben nem volna nyugdíjazott. Ne tessék kérem a fogalmakat összezavarni: én azt mondtam, hogy van itt Kulán egy nyugdíjazott adótárnok, aki az államtól 800—840 ft nyugdíjat élvez, van Kulán 2 háza, Zomborban is van egy circa 4000 ftot érő háza, van egy kis tőkepenze is, hála Istennek, még korához mérten kitünő erőben van és a honvédségélyző egylettől is 250 ft segélyt huz. Hát az összegben tévedtem: nem 250 ft, hanem ime: 252 ftot huz onnan évenként. Ezt a kis tévedést, azt hiszem, megbocsájthat nekem. Ime a tárnok urnak az államtól élvezett nyugdíjösszegét sem tudom egészen precise megmondani; de hiszen nem is e körül fordul meg a dolog elbírálása.

Allítsuk csak egymás mellé a nyugalmazott adótárnok és Bertalan György helyzetét és vonjuk közöttük párhuzamot. Mondjuk, hogy Bertalan Györgynek még mindig meg van a szolgálai állása és tegyük fel, hogy van neki — mondjunk sokat! — 400 ft fizetése; vegyük most, hogy nyugalmazott adótárnoknak nincs semmije, csak — mondjunk itt meg kevesebbet! — 800 ft nyugdíja, hát tisztelettel kérem: melyik érdemli meg, melyik méltóbb, melyik van inkább ráutalva arra a segélyre, amit a m. t. Honvédségélyző-egylet nyújtani képes: az adótárnok-e, aki tréfából még azt is megjegyezhetem egészségi állapotának illusztrálására, hogy körülbelül 2 évvel ezelőtt megnősült, — vagy Bertalan György-e?

De mindezeket nem azért mondom, mintha azt akarnám bizonyítani, hogy a nyugalmazott adótárnok érdemtelenné huzza onnan a segélyt, hogy ez tőle megvonassék; távolról sincs ez szándékomban. Ha igazságos akarunk lenni, akkor csak azt mondhatjuk, hogy a nyugdíjaztatás föltételeinek ő is megfelelt és így nincs ok őt a nyugdíjától megfosztani. Hanem igenis azért mondtam el mindezeket, hogy annál világosabban kintűnjék a Bertalan Györggyel elkövetett méltatlanság.

Mert ha a tek. Kezelőhivatal azt mondta volna, hogy Bertalan György nem részesíthető nyugdíjban, mert ime az egyletnek 5880 rendes nyugdíjasa van és ezzel a f. évre a rendelkezésünkre állott nyugdíjösszeget már kimerítettük, akkor mi szó nélkül meghajoltunk volna végzésük előtt és türelemmel várunk volna a jövő évig; de egyszerűen elutasítani, mert nem keresetképtelen — ezt szó nélkül nem hagyhatjuk. Hogy pedig mindjárt nem rohantunk a nm. m. kir. miniszterelnök urhoz, ennek okadatolását engedje el nekem a tek. Kezelőhivatal.

A már elmondott indokoknál fogva, hogy t. i. czelóm távolról sem az, hogy a nyugalmazott adótárnoknak ártsak, de sőt igazságtalanságnak tartanám most attól megfosztani, amit eddig jogosan élvezett, bocsásson meg a tek. Kezelőhivatal, az illetőt én nem nevezem meg, de biztosíthatom a tek. Kezelőhivatal, hogy nevét így bárkitől is megudhatja.

Egyébként ez Bertalan Györgyön ugy sem segíthetne. Én nekem csak az szolgálhatna kedves elégtételül, ha sikerült volna jelen hosszúra nyult válaszomat a tek. Kezelőhivatal Bertalan György iránt más, kedvező véleményre bírnom.

Nagy örömmre szolgált különben azon tény is, hogy az utjabban ide visszaerkezett két kérvény kedvezőleg lett elintézve és ezt készséggel konstatalom.

Még egyet akarok a tek. Kezelőhivatalnak itt ünnepélyesen kijelenteni. Mint jelen soraim elején hangsúlyoztam is, én jóakarutakat kétségbe venni soha sem akartam és nem is akarom és ha fölszólalásomból ezt olvasták volna ki, ezért készséggel bocsánatot kérek: nem is azért irtam meg azt a cikklet, hogy én magamat a nagy közönség előtt „lelkes honvédségélyző” tüntessm föl, mert én sem hirre vergődni, sem a honvédség elismerésére reflektálni vagy áhítozni nem akarok; de nem is azért szólaltam föl, hogy én a „Honvédségélyző Egylet” érdemét elvitaini, vagy plane lerontani akartam volna. Mindezen gondolatok távol voltak és vannak most is tőlem, de sőt én vagyok az első azok között, kik a tek. Kezelőhivatalnak érdemeit az elismerés és hála koszorújával bármikor és bárhol is megjutalmazni készek.

Azt hiszem, hogy ezekben elég kimerítően megfeleltem levelükre és remélem, hogy az én jóindulatomat sem vonják kétségbe, amelylyel vagyok a Tek. Kezelőhivatalnak alázasos szolgálja.

Kulán, 1894. aug. 12-én.

Krausz Bernát,  
tanító.

## Hírek.

### — Szt.-István ünnepe Szabadkán.

Szent István-ünnepe alkalmából a Szent Teréz-főtemplomban ünnepélyes zenés mise volt, melyet Mamusch plébános mondott. Jelen voltak Vojnick főispán, a városi tanács, az ügyvédi kamara, a honvéd tisztikar; több tanintézet és nagy közönség. A városi kórház és a szegények házában lakóit Vojnick főispán a saját költségén megvendégelte.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. Scherer János orvost, ó-verbácsi földinkert, a kolozsvári m. kir. tudomány-egyetem közegészségügyi tanácské mellé, első tanársegédé nevezte ki.

— Kintüntetés. A zombori Kerékpár-Egyesület alelnöke Mayer K. Leo a budapesti késti nagy távversenyen ezüst éremmel lett kintüntetve, megjegyzendő, hogy a 227. kilométernyi utat a legnagyobb záporosóben tette meg.

— Névváltoztatások. Vítich László bácsi lakos „Vidor”-ra, kiskoru Weisz Lajos Gerő bajmoki lakos „Vajda”-ra változtatták át vez et éknevüket.

— Eljegyzés. Dr. Guttmann Adolf fővárosi ügyvéd jegyvet váltott Kunetz Mariska kisaszonynyal, Kunetz Albert szabadkai kereskedő leányával.

— Hymen. Nicsevics György helybeli fiatal kereskedő, Pandurevics és Nicsevics czég baltája f. hó 19-én eljegyezte özv. Nonic Lázárné görög keleti esperes özvegyének leányát Mileva kisaszonnyal Török-Kanizsán.

— Gondatlan anya. Ó-Becsén Vödörös Mari munkásasszony felügyelet nélküli hagyta az udvaron kis gyermekét a bölcsőben és míg dolgában eljár, a sertesék összevissza marták a csecsemőt, úgy, hogy a hazaért anyja csak felismerhetetlen hústömeget talált meg belőle.

— Hymen. Dr. Ormos Vilmos pozsonyi ügyvéd, szabadkai földink, jövő hó 2-án esküldik örök hűséget Rosenfeld Laura kisaszonynyal a bécsi I. ker. izr. templomban.

— Beiratások. A beiratások a helybeli kereskedelmi középiskolában f. é. szept. hó 1., 2. és 3-ik napján eszközöltek. Ugyanekkor fognak a felvételi és javító vizsgálatok megtartatni. A kereskedelmi középiskola első osztályába oly tanulók vétettek fel, kik a gymnasium, reál, vagy polgári iskola négy osztályát sikerrel végezték el, vagy pedig oly ifjak, akik legalább 14 éve-

sek és az említett iskolák négy alsó osztályában előadott tananyagból jó eredménnyel resznek felveteli vizsgálatot. Az intézetet a nagyméltóságú belügyminiszter ur — a valóság- és közoktatásügyi miniszter urral egyetértőleg — 1890-ik évi január hó 5-én kelt 80816. ex. 1889. sz. rendeletével a középiskolákkal egy rangba helyezte, a nagyméltóságú honvédelmi miniszter ur pedig, egyetértve a cs. és kir. közös hadügyminiszter úrral, 1890. évi április 22-én kelt 17720. sz. rendeletével az egy éves önkéntességi kedvezmény tekintetében a főgymnasiumok- és főreáliskolákkal egyenjogosította. A zombori kereskedelmi középiskola tehát egyenlő rangú bármely kereskedelmi akadémia-, főgymnasium- vagy főreáliskolával és formális kvalifikáció tekintetében is ugyanazon kedvezményekben részesül, mint bármely középiskola.

— **Ház felavatás.** Nagy és fényes ünnepélyt rendezett vasárnap és hétfőn az ó-becsei czéllövészársaság, mely diszes lövőházának és tánctermének felavatását tartotta ez alkalommal. A tágas, czelszerű épület, a csinos és jól gondozott park méltó díszbe és az egylet tagjainak régi óhaja. A lövődenek közel háromszáz tagja van. A rendezőség mindent előkészített, lankadatlanul működött a siker érdekében. Vasárnap délután 4 órákor volt az építő bizottság által az épület átadása a főlövészmeisternek, a mit a tisztviselők diszlövőse követett és ezt a díjlövészet, a melyre értékes díjakat szerzett be az egylet. A kik nem barátjai a lövészetnek, azok részére ott volt a versenytekezés. Ott igen csinos és értékes tárgy vonzotta oda a jó dobálókat. Hogy a nők is ne legyenek szórakozás híján, a fiatalság a lövés és dobás élvezete mellett szakított magának időt örömmel arra is, hogy a tánctermet már eleve is felavassa. Másnap — hétfőn — akkor volt még csak az ünnepély zajosabb része. Már délután 2 órákor folytatást nyert a lövészet és a tekezés. Majd 4 órákor megkezdődött a népiünnepély, a hol minden ilyenkor szokásos kacagató ötlet érvényt nyert. Ennek végével a díj kiosztás volt, a mi szintén nagy érdeklődést keltett. A mulatság koronája azonban az esti társas vacsora (7 és fél órákor) és az ezt követő táncvigalom volt.

— **Értekezlet a baja-báttaszéki vasut tárgyában.** A napokban Baja város polgársága értekezletre gyűlt egybe a baja-báttaszéki vasut létesítése tárgyában kövendő eljárás megbeszélése végett. Az értekezleten mindenek előtt Szutrély Lipót szólt fel és előadta, hogy tekintettel a Dunának Baja melletti áthalásából származó rendkívüli előnyökre, minden áldozat csekély és válvetett erővel meg is kell azt hoznunk. Indítványozza, hogy mielőtt ezen ügyben a törvényhatósági bizottságnak előterjesztés tételnek: kísértsék meg a hozzájárulásnak társadalmi uton való beszerzését, hogy az egyéb kulturális és gazdasági czélok által amúgy is felette igénybe vett házi pénztár lehetőleg megkíméltsék. Az értekezlet — egyetlen szavazat kivételével — egyértelmű lelkesedéssel fogadta el Szutrély indítványát és a gyűjtést eszközölő bizottsághoz Allaga Otto, Drescher Gyula, dr. Gál Ernő, Miovác Imre, Reich Ignác, Rosenberg Mor, Somogyi Emil, Szutrély Lipót, és Weidinger Salamon urakat választotta meg.

— **Elveszett közpénzek.** Ó-Becseről írja levelezőnk: A megyei alispán bizottságot küldött ki a régi számadások megvizsgálására, amely meglepő eredménnyel végződött. A bizottság egész az ötvenes évek végéig haladt visszafelé a régi könyvekben és e közben rájött, hogy a régi elüljáróságok könnyelműsége miatt közel nyolcvanezer forint bérhátralékot veszített el a megye. A nagy veszteség úgy keletkezett, hogy a régi elüljáróság a közseg tulajdonában levő földet, épületeket, legelőket bérbé adta és a bért nem hajtotta be azonnal, mert a jómódú községnek nem volt rá szüksége. Lassankint azután megfellebbeztek egészen a behajtásáról és az összeg ezekre nőtt. Csak legelődjáknak közel húszezer forint ily hátralék van.

Az eltelt 30—35 év alatt az adósok nagy része meghalt, eltávozott vagy tönkre is ment. Most, a mikor a községnek kulturális és egyéb befektetésekre, építkezésekre pénzre volna szüksége, eszébe jutott a régi városatyáknak, hogy talán abból a sok ezerből valamit be lehetne hajtani. A bizottság jelentését legközelebb tárgyalni fogja a közgyűlés, amelyen indítványozni fogják, hogy az akkori elüljáróságnak életben levő tagjait vonják felelősségre.

— **O-Becse földjei.** Városunk képviselőtestületének tegnapi ülésén, írja ó-becsei levelezőnk, dr. Vlahovics Iván ügyvéd két igen fontos indítványt tett, amelyet azonban a többség megbukott. Azt indítványozta Vlahovics, hogy a község tulajdonát képező 4000 hold rétet szantsák föl, mert ebből legalább is 100,000 forint jövedelme lesz a községnek. Szerinte egész parlagon hever a rét, mert a tavaszi hónapokat leszámítva, még legelőnek sem használható. Zsótér képviselő és pártja ezzel szemben azt hozták elő, hogy a rét felszántásával tönkre megy a földművelő nép és legelő híján az állatállomány legnagyobb része is elpusztul, különben is a mi népünk meg fejletlen az istállózási módszerre. Vlahovics indítványa hosszu vita után elbukott s így a község is elesett 10,000 forint jövedelemtől, amennyit mindjárt a közgyűlésen ígért Dungserszky Lázár nagybirtokos évi bérösszegül. Vlahovics másik indítványa az volt, hogy az urbéresek által jogtalanul fölvet 20,000 forintot követeljük vissza, de a képviselőtestület ezt is leszavazta.

\* \* **Tóth Ernő** fűszerüzletbe újból a közkedveltségnek örvendő szalamiból egy küldemény érkezett, s mától fogva kapható.

## Törvényszéki csarnok.

**A fekete lovagok.** Megszámlálhatatlan mennyiségű adóssága volt Tauszner Márton szabadkai dísnőkereskedőnek, s bár a más világra kívánta a hitelezőit, nem tudott tőlük szabadulni. Gondolt hát merészt és nagyot a kiváló férfiú: vasutra ült s fölrandult a fővárosba. Miután pedig itt alaposan kitombolta magát, visszatért szomorú arczulattal szülőhazájába, a hol bazaralmas mesét regélt el ismerőseinek és hitelezőinek arról, mikép támadta meg hat korom fekete álarcczal fődött bandita, s hogy minő reneteg istenkáromlások között fosztották meg huszonezer forint készpénzétől. Az ismerősök hitték a rablomesét, de nem úgy a hitelezők. Azt állították, hogy Tauszner az egész mesét ravasz fondorlattal az ő becsapásukra gondolta ki, s család miatt tettek följelentést az agyfutur dísnőkereskedő ellen, kit ezért a budapesti törvényszék két havi fogházra ítelt.

## CSARNOK.

### Szerelem.

III.

Írta: *Virter Ferencz.*

(Folytatás.)

Az a percz, melyben a férfiú kézzel-foghatólagos bizonyosságot szerez arról, hogy a nő szereti, dönti el karakterének minőségi voltját; ha a nemes lelkű ember azt mondja: — Szeretem én is és feleségül veszem; a nemtelen ember azt fogja mondani: — Szeretőmmé teszem.

Kádár fásult lelke nem tudott magasabbra törni, minthogy a rög, ha sas szárnyat is kötőnének rája, a földön marad, — azt mondta: — Szeretőm lesz; nagyszerű, pompás kis fruska, a minő után mindenkor gyódotam.

És így van ez mindenképen: a dicsőség a nagy lelket felemeli, a kicsinyt a haszonlesés lejtőn meg sárba dobja.

Nem mondom, mintha Kádár nem tudna szeretni, hiszen a legelveteműlőbb ember is képes arra, — de belőle hiányozván a lélek, annak visszaszűletéséhez nem volna elég az a három nap, mi alatt Katinka a legszenvedélyesebb érzelmekre gyúlhatott. A mikor másnap a bárónénál látogatását megtette, úgy ment oda, úgy viselkedett ott, s úgy távozott is, minthogy diadalában önhitté vált diótartor, nem szerevez s nem is akarva szereznit gyönyört másoknak: iránta tartoznak azok akként cselekedni. Ha azonban kezdetben igen helyes és helyes tapintatra mutatón cselekedett akkor, mikor így ignorálta a lányt, most felesleges, sőt határozottan káros ez a modor, mert a szerelmes nő ep úgy vágyakozik a legsentimentálisabb bökölés után, mint megveti azokat józan állapotában. Az az egy szerencsés volt, hogy Katinka nagyon szerette s a kedvelt ember bármit is tesz, az mind szép és kedves. Nagyon csekély volt az a megcsappanas tehát.

Az októberi délelőttök tavaszként tündököltek a kellemes szél, bágyadt, édes nap-sugár s a városliget elhagyott természeti pompája keretében. A hulló falevelek, a süppedekeny avar közt járva melankolikus lelkünk csoda szép érzelmeket érez. Senki sem jár e vidéken; a munkások elfoglalják rendes teendőikkel, az előkelő világ pedig nem üzi ezt a párisi sportot. Ide járt ki rendesen a báróné leányával, ha valami bevásárlások nem kényszerítik a városba menni. Katinka szerfelett boldog volt ilyenkor.

(Folyt. köv.)

## Birtokvétele.

Megvételre kerestetik készpénzfizetés mellett  
**két nemesi birtok,**

egyét

**120.000** frtigi árban

és egyét

**400.000** frtigi árban.

Alkalmos fekvés, csinos kastély megkívánatik.

Szíves ajánlatokat csakis birtokosoktól kér

**PATZ RICHARD BÉCS,**

Wieden, Margarethenstrasse 12.

**A nagyméltóságú miniszterium által nyilvánossági  
joggal felruházott**

**hatosztályu polgári fiúiskola- és nevelő-intézet.**

Ezen iskola előkészít a keresk. akadémia, tanító-képezde, közép-  
ipartanoda, minta-rajztanoda, hadapród iskola, ludoviceum számára; képesít  
többféle állami hivatalra, vasuti, kereskedelmi, ipari, biztosító és penztinté-  
zetnél való alkalmaztatásra. Folytatólag átléphet a tanuló a gazdasági, er-  
deszeti és állatorvosi, középintezetekbe s jelentkezhetik jegyzői vizsgára,  
vagy gyógyszerészeti gyakorlatra.

A polgári iskola 4. osztálya egyenrangú a  
gymnásium 4-ik osztályával.

Gymnásiumból átléphetni a polgári iskola következő felső osztályba:

1. Elsőrendű bizonyítvány alapján. 2. Másodrendű bizonyítványban  
a „latin”-ból nyert elégtelen osztályzat nem számít. 3. Oly tanuló, ki az  
előző pontban említett „latin”-t nem tekintve, egy vagy legfeljebb két tan-  
tárgyból kapott elégtelen osztályzatot a középiskolákban szintén felvétetik  
a polgári iskola megfelelő magasabb osztályába, ha a tantervi különbözethez  
erőde vizsgálaton kívül azon tantárgyakból, melyekből elégtelen osztályzata  
van a polgári iskolában a felvételt megelőzőleg sikeres vizsgálatot tesz.  
4. Oly tanuló ki a középiskola valamely osztályát eredménytelenül ismételte  
s ennél fogva ott tanulmányait nem folytathatja, a polgári iskolában az is-  
mételt osztálynak megfelelő, sőt amennyiben a felvétel előbb említett fel-  
tételének megfelel, a következő felső osztályba is felvétetik.

A növendékek bejárók és benlakók. — Mindnyájan szo-  
ros ellenőrzés alatt állanak. — Mérsékelt díjak. — Ertesítő  
kivánatra. — Szünetidőben előkészítő tanfolyam. —  
Részletes felvilágosítást ad

**Landesmann Lipót,**

igazgató-tulajdonos,  
Szabadkán.

**Egyéves  
önkéntesek  
lehetnek**

azon ifjak is, kiknek életiségi bizonyítványuk nincs; sőt **közép-  
iskolát sem végeztek** s így rendes besorozatásuk esetén  
három évi katonai szolgálatra volnának kötelezve, ha valamely száz-  
és kár. hadtestparancsnokság előtt a szabályszerű aspirans-vizsgát  
leteszik, amelyre megfelelő szorgalom mellett **néhány hónap**  
alatt előkészülhetnek.

Valaszbelveggel felszerelt levelekre részletes felvilágosítást ad

**Landesmann Lipót**

igazgató, Szabadkán.

vizsgára.

N.B: **Besorozott** hadkötelesek **már** nem bocsíthatnak

**Walser Ferencz-féle**

ALAPITTATOTT  
1858.

**ELSŐ MAGYAR GÉP- ÉS TŰZOLTÓ-SZER-GYÁR**

Harang- és érezöntöde részvény-társaság

BUDAPESTEN, VII. kerület, Rottenbiller-utca 66. sz.

Következő főosztályokat foglal magában:

2—10

I-ső osztály.

**TŰZFECSKENDŐK** gőz- vagy kézhajtásra, kerti fec-  
kendők, víz-szállítók, mindennemű tűzoltószerek, vízfordók, létrák,  
egyéni felszerelések, tornaeszközök, közszolgálati szerek és eszközök,  
nevezetesen: utcai locsoló-gépek, utca-öntöző-kocsik, hímhatargon-  
czák szeméthordásra és utcák locsolására, pöczegödör- és csatorna-  
tisztító gépek légszivattyúval (nappali bűzmentes munkához), fer-  
tőtelenítési szerkocsik, mentősisak füst- és fojtógázok (borpince) ellen

II-ik osztály.

**VIZMŰVI OSZTÁLY.** Szivattyúk minden czelra és minden  
nagyságban bármintó folyadékok szállítására, minden a vízműtani szak-  
mába vágó gépek, vízvezetékek ipari vagy gazdasági czélokra, vízve-  
zetékek városok számára, nyilvános vagy községi fürdőházak, házi  
vízvezetékek, fürdők, bűzmentes árnyékszékék, csatornázások, központi  
fűtések lég-, víz- vagy gőzzel, meglegházak fűtési berendezése, forrásvíz-  
emelőgépek (Oellwter Walser-féle szabadalom) ásványvizek palackozására.

III-ik osztály.

**ÉRCZ- ÉS HARANGÖNTÖDE.** Harangok minden  
nagyságban, összhangzó harangesoportok, szabadalmazott felszereléssel  
és vasharanglábak, érezöntvények rajz vagy minta szerint ipari és for-  
galmi czelokra.

IV-ik osztály.

**SISAK ÉS KATONAI FELSZERELÉSEK.** Sisak,  
sapkák, bármely egyenruházott csapatok részére szükségelt fővegnumé-  
k, vas, érc, bőr vagy szövötből, oldalfegyverek, bőrárúk, szijmenüek  
és teljes egyéni felszerelések.

**Árjegyzékek és költségtervezetek díj- és bérmentve szolgáltatnak.**